

آیه ۱۵۸

آیه و ترجمه

قل یاایها الناس انی رسول الله الیکم جمیعا الذی له ملک السموت والارض لا اله الا هو یشی و یمیت فامنوا بالله و رسوله النبی الامی الذی یؤمن بالله و کلمته و اتبعوه لعلکم تهتدون ۱۵۸

ترجمه :

۱۵۸ - بگو: ای مردم! من فرستاده خدا به سوی همه شما هستم، همان خدائی که حکومت آسمانها و زمین از آن او است، معبودی جز او نیست، زنده می کند و می میراند پس ایمان بیاورید به خدا و فرستاده اش، آن پیامبر درس نخوانده ای که ایمان به خدا و کلماتش دارد و از او پیروی کنید تا هدایت یابید.

تفسیر :

دعوت جهانی پیامبر

در حدیثی از امام مجتبی چنین می خوانیم: عده ای از یهود نزد پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) آمدند و گفتند: ای محمد توئی که گمان می بری فرستاده خدائی و همانند موسی (علیه السلام) بر تو وحی فرستاده می شود؟! پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) کمی سکوت کرد، سپس فرمود: آری منم سید فرزندان آدم و به این افتخار نمی کنم، من خاتم پیامبران و پیشوای پرهیزکاران و فرستاده پروردگار جهانیانم

تفسیر نمونه جلد ۶ صفحه ۴۰۶

آنها سؤال کردند به سوی چه کسی؟ به سوی عرب یا عجم یا ما؟
«خداوند آیه فوق را نازل کرد، و رسالت پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) را به تمام جهانیان با صراحت در ضمن آن شرح داد».
ولی با این حال پیوند و ارتباط آیه با آیه قبل در زمینه صفات پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و دعوت به پیروی از آئین او جای انکار نیست.
نخست به پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) دستور می دهد: «بگوای مردم من فرستاده خدا به سوی همه شما هستم» (قل یا ایها الناس انی رسول الله الیکم جمیعا).

این آیه همانند آیات بسیاری دیگر از قرآن مجید، دلیل روشنی بر جهانی بودن دعوت پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) است.

در آیه ۲۸ سوره سبا نیز می‌خوانیم و ما ارسلناک الا کافه للناس: ترا جز به سوی همه مردم نفرستادیم.

و در آیه ۱۹ سوره انعام می‌خوانیم: و اوحی الی هذا القرآن لانذرکم به و من بلغ: «این قرآن به من وحی شده تا شما و تمام کسانی را که قرآن به آنها می‌رسد انذار کنم».

و در آغاز سوره فرقان می‌خوانیم: تبارک الذی انزل الفرقان علی عبده لیكون للعالمین نذیرا: «پاینده و برقرار است خداوندی که قرآن را بر بنده‌اش فرستاد که جهانیان را از مسئولیت‌هایشان بیم دهد».

اینها نمونه آیاتی است که گواه جهانی بودن دعوت پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) است و در این باره باز هم به خواست پروردگار ذیل آیه ۷ سوره شوری بحث خواهیم کرد، و در ذیل آیه ۹۲ سوره انعام نیز بحث نسبتا مشروحی در این زمینه داشتیم سپس خدائی را که پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) به سوی او دعوت می‌کند با سه صفت معرفی می‌کند:

تفسیر نمونه جلد ۶ صفحه ۴۰۷

«خداوندی که حکومت آسمانها و زمینها از آن او است» (الذی له ملک السماوات و الارض).

«خداوندی که معبودی شایسته پرستش جز او وجود ندارد» (لا اله الا هو).

«خداوندی که زنده می‌کند و می‌میراند و نظام حیات و مرگ به فرمان او است» (یحیی و یمیت).

و به این ترتیب، الوهیت غیر خالق آسمان و زمین، و هر گونه بت، و همچنین تثلیث مسیحیت را نفی می‌کند، و نیز قدرت پروردگار را بر رسالت جهانی پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و توانائی او را بر امر معاد تاکید می‌کند.

و در پایان از همه مردم جهان دعوت می‌کند که «به خدا و فرستاده او پیامبر درس نخوانده و قیام کننده از میان توده‌های جمعیت ایمان بیاورند» (فامنوا بالله و رسوله النبی الامی).

«پیامبری که تنها دیگران را دعوت به این حقایق نمی‌کند، بلکه در درجه اول خودش به آنچه می‌گوید، یعنی به خدا و سخنان او ایمان دارد» (الذی یؤمن

بالله و کلماته).

نه تنها آیاتی را که بر خودش نازل شده می‌پذیرد، بلکه تمام کتب راستین انبیاء پیشین را نیز می‌پذیرد.

ایمان او به آئینش که از خلال اعمال و رفتارش آشکار است، خود دلیل روشنی بر حقانیت او است، زیرا عمل یک گوینده، نشان می‌دهد که تاچه اندازه به گفته خود مؤمن است، و ایمان او به گفتارش یکی از نشانه‌های صدق و راستگویی او است تمام تاریخ پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) به این حقیقت گواهی می‌دهد، که او بیش از همه به تعلیمات خویش و آیات قرآن پایبند بود و ایمان داشت.

آری «از چنین پیامبری باید پیروی کنید، تا نور هدایت در قلب شما بتابد و در مسیر سعادت قرار گیرید (و اتبعوه لعلکم تهتدون).

تفسیر نمونه جلد ۶ صفحه ۴۰۸

اشاره به اینکه ایمان به تنهایی کافی نیست، بلکه در صورتی مفید خواهد بود که با پیروی عملی تکمیل گردد.

جالب توجه اینکه آیه فوق در مکه نازل شده است که در آن روز پیروان اسلام، در اقلیت شدیدی قرار داشتند، آنچنان که شاید کمتر کسی احتمال می‌داد پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) حتی بر مکه مسلط شود، تا چه رسد به جزیره عرب و یا قسمت مهم دنیا.

بنابراین کسانی که فکر می‌کنند پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) نخست مدعی رسالت بر مکه بود و هنگامی که آئینش بالا گرفت به فکر تسلط بر حجاز افتاد و سپس در فکر کشورهای دیگر فرو رفت و نامه به سلاطین دنیا نوشت و اعلام جهانی بودن آئینش را کرد پاسخ همه آنها را آیه فوق که در مکه نازل شده است می‌دهد، و می‌گوید: او از آغاز کار دعوت جهانی خود را آشکار ساخت.